1. IDENTIFICATIE VAN DE STOF OF HET MENGSEL EN VAN DE ONDERNEMING

Verkoopnaam : **70000-00030 Inkt, zwart**

Aanbevolen toepassing(en) : **Industrieel gebruik: inkt voor gebruik in continue inkjet printen operaties (CIJ-printers)**

Producent / leverancier : **Paul Leibinger GmbH & Co. KG**
Daimlerstr. 14
78532 Tuttlingen
Germany
Phone: +49 7461 92 86-0 Fax: +49 7461 92 86-199
www.leibinger-group.com

Telefoonnummer voor noodgevallen

In geval van nood informatie : **+44 (0) 1235 239 670 (24h service)**

2. IDENTIFICATIE VAN DE GEVAREN

2.1. Indeling van de stof of het mengsel

Indeling - (EG) Nr. 1272/2008 [CLP/GHS]

Gevarenklassen en gevarencategorieën	Gevaaraanduidingen	Classificatieprocedure
Flam. Liq. 2	**H225**	
Eye Irrit. 2	**H319**	
Aquatic Chronic 4	**H413**	

2.2. Etiketteringselementen

Etikettering - (EG) Nr. 1272/2008 [CLP/GHS]

Signaalwoord: Gevaar

Gevaaraanduidingen voor fysische gevaren
H225 Licht ontvlambare vloeistof en damp.

Gevaaraanduidingen voor gezondheidsrisico's
H319 Veroorzaakt ernstige oogirritatie.
H336 Kan slaperigheid of duizeligheid veroorzaken.

Gevaaraanduidingen voor milieurisico's
H413 Kan langdurige schadelijke gevolgen voor in het water levende organismen hebben.

Veiligheidsaanwijzingen
Preventie
P210 Verwijderd houden van warmte, hete oppervlakken, vonken, open vuur en andere ontstekingsbronnen. Niet roken.
P233 In goed gesloten verpakking bewaren.
P280 Beschermende handschoenen/beschermende kleding/oogbescherming/ gelaatsbescherming dragen.

Reactie
P303 + P361 + P353 BIJ CONTACT MET DE HUID (of het haar): verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken. Huid met water afspoelen/afdouchen.

P305 + P351 + P338 BIJ CONTACT MET DE OGEN: voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen.
P337 + P313 Bij aanhoudende oogirritatie: een arts raadplegen.

Opslag
P403 + P233 Op een goed geventileerde plaats bewaren. In goed gesloten verpakking bewaren.

Gevaarbepalende componenten voor de etikettering
Butanon

Aanvullende gevarenkenmerken (EU)
Fysische eigenschappen
Kan bij gebruik een ontvlambaar/ontplofbaar damp-luchtmengsel vormen
Gezondheidsgevaarlijke eigenschappen
Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.

2.3. Andere gevaren
Mogelijke schadelijke fysikalisch-chemische effect(en)
Bij onvoldoende ventilatie en/of door gebruik is vorming van ontplofbare/lichtontbrandbare mengsels mogelijk.

Mogelijk(e) schadelijk(/e) effect(en) op de mens en mogelijk(e) symptoom (symptomen)
Langer/herhalend huidkontakt kan ontvettend werken en tot dermatitis leiden.

Aanvullende aanwijzingen m.b.t. de gevaren voor mens en milieu
Kan bij gebruik een ontvlambaar/ontplofbaar damp-luchtmengsel vormen.

3. SAMENSTELLING EN INFORMATIE OVER DE BESTANDDELEN

3.1. Stoffen
niet van toepassing

3.2. Mengsels
Gevaarlijke bestanddelen

Benaming	CAS-No.	EU-No.	Wt. %	Indeling – (EG) Nr. 1272/2008 [CLP/GHS]
Butanon	78-93-3-	201-159-0	75-83	Licht ontvlambaar 2, H225 Irriterend voor de ogen 2, H319 STOT SE 3, H336

Mengsel van:
tert-Alkyl(C12-C14)ammonium-bis(1-((2-hydroxy-5-nitrophenyl)azo)-2-naphthalenolato(2-))-chromat(1-);
tert-Alkyl(C12-C14)ammonium-bis(1-((2-hydroxy-4-nitrophenyl)azo)-2-naphthalenolato(2-))-chromat(1-);
tert-Alkyl(C12-C14)ammonium-bis(1-((5-(1,1-dimethylpropyl)-2-hydroxy-3-nitrophenyl)azo)-2-naphthalenolato(2-))-chromat(1-);
tert-Alkyl(C12-C14)ammonium-((1-((2-hydroxy-5-nitrophenyl)-azo)-2-naphthalenolato(2-))-(1-((2-hydroxy-5-nitrophenyl)-azo)-2-naphthalenolato(2-)))-chromat(1-);
	117527-94-3	403-720-7	3-6	Aquatic Chronic 2, H411

Full text of H phrases see heading 16

4. EERSTEHULPMAATREGELEN

4.1. Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen
Algemene aanwijzingen
Vervuilde, doordrenkte kleding direkt uittrekken.
Bij aanhoudende klachten arts erbijhalen.
Desbetreffende persoon aan de frisse lucht brengen.
Desbetreffende persoon uit het gevarenbereik brengen en neerleggen.

Na inademen
Voor frisse lucht zorgen.
Bij klachten medische behandeling toepassen.

Na huidcontact
Bij aanraking met de huid met water en zeep afwassen.
Bij aanhoudende huidirritatie arts bezoeken.

Na contact met de ogen
Bij aanraking met de ogen grondig met veel water spoelen en arts raadpflegen.

Na inslikken
Medische behandeling toepassen.

4.2. Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten
Aanwijzingen voor de arts / mogelijke symptonen
Bij inademen van oplosmiddeldampen in grotere hoeveelheden kunnen volgende symptonen optreden:
Bewustloosheid
Depressie van het centraal zenuwstelsel
Verdoving

Aanwijzingen voor de arts / mogelijke gevaren
Bij zware vergiftigingsgevallen kunnen depressies van het centrale zenuwstelsel, hypotonie, bradykardie en hypothermie optreden.

4.3. Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling
Er is geen informatie beschikbaar.

5. BRANDBESTRIJDINGSMAATREGELEN

5.1. Blusmiddelen
Geschikte blusmiddelen
Alcoholbestendige schuim
Bluspoeder
Kooldioxide
Watersproeistraal

5.2. Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt
Koolmonoxide (CO)
Kooldioxide (CO_2)
Stikstofoxide (Nox)

5.3. Advies voor brandweerlieden
Speciale bescherming bij de brandbestrijding
Omgevingslucht onafhankelijk adembeschermingsapparatuur gebruiken.

Verdere aanwijzingen
Brandresten en gecontamineerd bluswater moeten overeenkomstig met de plaatselijke overheidsvoorschriften verwerkt worden.

6. MAATREGELEN BIJ HET ACCIDENTEEL VRIJKOMEN VAN DE STOF OF HET MENGSEL

6.1. Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermde uitrusting en noodprocedures
Voor voldoende beluchting zorgen.
Persoonlijke beschermkleding gebruiken.
Ontstekingsbronnen verwijderd houden.

6.2. Milieuvoorzorgsmaatregelen
Niet in het riool/wateren lopen laten.
Uitgelopen product niet in de bodem wegsijpelen laten of in wateren afspoelen.
Niet in de ondergrond/bodem laten lopen.

6.3. Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal
Met vloeistofbindend materiaal (b.v. zand, kieselgur, zuurbinder, universaalbinder, zaagsel) opnemen.
Aanvullende aanwijzingen
Informatie voor afvalverwerking zie hoofstuk 13.

6.4. Verwijzing naar andere rubrieken
Er is geen informatie beschikbaar.

7. HANTERING EN OPSLAG

7.1. Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel
Aanwijzingen voor een veilige omgang
Maatregelen tegen elektrostatische oplading treffen.
Voor goede ruimtebeluchting zorgen, ook in bodembereik (dampen zijn zwaarder dan lucht).
De bij omgang met chemicaliën gebruikelijke veiligheidsmaatregelen hanteren.

Algemene beschermende maatregelen
Dampen niet inademen.
Aanraking met de huid vermijden.

Hygienemaatregelen
Niet eten en drinken tijdens het werk.
Vervuilde kleding meteen uittrekken.
Na het werk grondig wassen.

Aanwijzingen voor brand- en explosiebeveiliging
Van ontstekingsbronnen verwijderd houden - Niet roken.
Het product is licht ontvlambaar.
Maatregelen tegen elektrostatische oplading treffen.
Vorming explosieve gasmengsels met lucht.

7.2. Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten
Aan opslagruimten en reservoirs te stellen eisen
In orgineelverpakking goed gesloten houden.
Opslagruimte goed beluchten.

Aanwijzingen voor gezamenlijke opslag
Niet samen met levensmiddelen opslaan.
Niet samen met oxidatiemiddelen opslaan.
Op een koele, goed geventileerde plaats, verwijderd van zuren of logen bewaren.

Verdere informatie over opslagbepalingen
Reservoir dicht gesloten houden en op een koele, goed geventileerde plaats bewaren.
Tegen lichtinwerking beschermen.
Niet aan warme langere warmte inwerking blootstellen.
De opslagtemperatuur zou tussen de 10 en 30 °C moeten liggen.
Koel opslaan, verhitting leidt tot drukverhoging en barstgevaar.

7.3. Specifiek eindgebruik
Inkt voor gebruik in continue inkjet printen operaties

8. MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN BLOOTSTELLING / PERSOONLIJKE BESCHERMING

8.1. Controleparameters
Occupational exposure limits:

Benaming	CAS No.	Aard	[ml/m³]	[ppm]	Opmerking
Butanon	78-93-3	8 uur	600	200	
		Korte periode	900	300	

8.2. Maatregelen ter beheersing van blootstelling
Bescherming van de ademhalingsorganen
Adembescherming bij hogere concentratries.

Bescherming van de handen
Handschoenen (oplosmiddelbestendig)
Niet geschikt: handschoenen uit PVC

Bescherming van de ogen
Goed sluitende veiligheidsbril

9. FYSISCHE EN CHEMISCHE EIGENSCHAPPEN

9.1. Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen

Uiterlijk	Kleur	Reuk
Vloeibaar	zwart	keton-achtig

Belangrijke informatie met betrekking tot de gezondheid, de veiligheid en het milieu

	Waarde	Temperatuur	bij Methode	Opmerking
pH-waarde	Er is geen informatie beschikbaar			
Kookbegin	> 78 °C			
Smeltpunt / Vriespunt	Er is geen informatie beschikbaar			
Vlampunt	- 4 °C		ASTM D 93	
Verdampingssnelheid	Er is geen informatie beschikbaar			
Ontvlambaarheid (vast)	Er is geen informatie beschikbaar.			
Ontvlambaarheid (gas)	Er is geen informatie beschikbaar.			
Ontbrandingstemperatuur	> 300 °C			
Zelfontvlammingtemperatuur	Er is geen informatie beschikbaar.			
Onderste explosiegrens	1,8 Vol-%			
Bovenste explosiegrens	12 Vol-%			
Dampdruk	< 110 kPa	50 °C		
Relatieve dichtheid	~0,87g/cm³	20 °C		
Dampdichtheid	Er is geen informatie beschikbaar.			
Oplosbaarheid in water	Er is geen informatie beschikbaar.			
Oplosbaarheid / andere	Er is geen informatie beschikbaar.			
n-Octanol/Water verdelingscoëfficiënt (log P O/W)	Er is geen informatie beschikbaar.			
Ontledingstemperatuur	Er is geen informatie beschikbaar.			
Viscositeit	3 - 6 mPa*s	20 °C.		

Oxiderende eigenschappen
Er is geen informatie beschikbaar.

Ontploffingseigenschappen
Er is geen informatie beschikbaar.

9.2. Overige informatie
Dampen zijn zwaarder dan lucht.
Brandbare vloeistof.

10. STABILITEIT EN REACTIVITEIT

10.1. Reactiviteit
Er is geen informatie beschikbaar.

10.2. Chemische stabiliteit
Er is geen informatie beschikbaar.

10.3. Mogelijke gevaarlijke reacties
Er is geen informatie beschikbaar.

10.4. Te vermijden omstandigheden
Reakties met zuren en sterke oxidatiemiddelen.
Reakties met alkalien (logen).

10.5. Chemisch op elkaar inwerkende materialen
Er is geen informatie beschikbaar.

10.6. Gevaarlijke ontledingsproducten
Koolmonoxide en kooldioxide
Stikstofoxide (Nox)

Thermische ontleding
Opmerking: Geen ontleding bij bepalingsgemate gebruik.

11. TOXICOLOGISCHE INFORMATIE

11.1. Informatie over toxicologische effecten
Acute toxiciteit/Irritatiewerking / Overgevoeligheid

	Waarde/Waardering	Soort	Methode	Opmerking
LD50 Acuut oraal	3300 mg/kg	Rat		Gegevens hebben Betrekking op de hoofdcomponent.
LD50 Acuut dermal	5000 mg/kg	Konijn		
LC50 Acuut inhalatief	36 mg/l (4 h)	Rat		
Irritatiewerking ogen	sterk irriterend			

Ervaringen uit de praktijk
Sensibilisering door huidkontakt mogelijk.
Werkt ontvettend op de huid.
Inademen veroorzaakt hoofdpijn/misselijkheid.
Irriteert de slijmhuid.
Inademen veroorzaakt narkotische werking/roes.

12. ECOLOGISCHE INFORMATIE

12.1. Toxiciteit
Ecotoxische werkingen

	Waarde/Waardering	Soort	Methode	Waarering
Vis	LC50 >100 mg/l (96 h)	Regenboogforel		
Daphnia	EC50 >100 mg/l (48 h)	Daphnia magna		

12.2. Persistentie en afbreekbaarheid
Er is geen informatie beschikbaar.

12.3. Mogelijke bioaccumulatie
Er is geen informatie beschikbaar.

12.4. Mobiliteit in de bodem
Er is geen informatie beschikbaar.

12.5. Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling
Er is geen informatie beschikbaar.

12.6. Andere schadelijke effecten
Algemene aanwijzingen
Product niet ongecontroleerd in het milieu laten lopen.
Het product mag niet in het grondwater of in oppervlaktewater komen.
Het produkt mag niet in wateren en niet in de riolering respectievelijk in zuiveringsinstallaties komen.

13. INSTRUCTIES VOOR VERWIJDERING

13.1. Afvalverwerkingsmethoden

Afvalsleutel	**Afvalnaam**
08 03 12*	inktafval dat gevaarlijke stoffen bevat

Afvalstoffen die met een asterisk zijn gemarkeerd worden beschouwd als gevaarlijke afvalstoffen in de zin van Richtlijn 91/689/EEG betreffende gevaarlijke afvalstoffen.

Aanbeveling voor het product
Afval in geschikte, gekenmerkte en aflsuitbare vaten apart verzamelen.
Productresten: Verwijdering, b.v.: speciaalafvalverbranding.

Aanbeveling voor de verpakking
Volledig lege verpakkingen kunnen als huisvuil behandeld worden.

14. INFORMATIE MET BETREKKING TOT HET VERVOER

	ADR/RID	**IMDG**	**IATA-DGR**
14.1. VN-nummer	1210	1210	1210
14.2. Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN	DRUCKINNKT (butanon)	PRINTING INK (butanon)	PRINTING INK (butanon)
14.3.Transportgevaren-klasse(n)	3	3	3
14.4. Verpakkingsgroep	II	II	II
14.5. Milieugevaren	Nee	Nee	Nee

14.6. Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker
Er is geen informatie beschikbaar.

14.7. Vervoer in bulk overeenkomstig bijlage II bij MARPOL 73/78 en de IBC-code
Er is geen informatie beschikbaar.

Landtransport ADR/RID
Gevarenlabel(s) 3
code tunnelbeperking D/E
Speciale voorschriften 640D
Classificeringscode F1

Verdere informatie over het transport
Regeling voor ontheffing bij kleine hoeveelheden in acht nemen.

15. WETTELIJK VERPLICHTE INFORMATIE

15.1. Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel

VOC richtlijn
VOC waarde -700g/L

15.2. Chemischeveiligheidsbeoordeling
Er is geen informatie beschikbaar.

16. OVERIGE INFORMATIE

Aanbevolen gebruik en beperkingen
Bestaande nationale en plaatselijke wetgeving met betrekking tot chemicaliën dient te worden nageleefd.

Abbreviations and acronyms:
GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals
EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
ELINCS: European List of Notified Chemical Substances
CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)
LC50: Lethal concentration, 50 percent
LD50: Lethal dose, 50 percent
IARC: International Agency for Research on Cancer
STEL: Short Term Exposure Limit
TWA: Time Weighted Average
NES: National Exposure Standard

Verdere informatie
De gegevens zijn op de momentele stand van onze kennis gebaseerd, zij zijn echter geen garantie van producteigenschappen en funderen geen rechtsverhouding.

Letterlijke tekst van de in hoofdstuk 2/3 vermelde H-zinnen (niet classificatie van de mengsel!)
H225 Licht ontvlambare vloeistof en damp.
H319 Veroorzaakt ernstige oogirritatie.
H336 Kan slaperigheid of duizeligheid veroorzaken.
H411 Giftig voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen.
H413 Kan langdurige schadelijke gevolgen voor in het water levende organismen hebben

The protruding information is based on the contemporary state of knowledge; however, they represent no assertion from product qualities and also establish no contractual right circumstance. The product is determined for the industrial workmanship / use. Existing laws and regulations are to be considered by customer of our products in own responsibility.